

Præsidenter, Bestyrelsesmedlemmer, Sekretærer og Kasserere

i

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

I Anledning af Landhusholdningsselskabets forestaaende 150 Aars Jubilæum den 29. Januar 1919 bringes her en Fortegnelse over Selskabets Præsidenter, Bestyrelsesmedlemmer, Sekretærer og Kasserere:

Præsidenter.

Greve *J. H. E. Bernstorff* (fra 11. Januar 1770 til sin Død i Februar 1772).

Professor, Dr. *J. B. Dons**) (fra 9. Februar 1769 til 1. April 1773).

Justitsraad *M. Hübner**) (fra 30. November 1769 til 7. Juli 1774).

Overlandmaaler *Th. Bugge**) (fra 1. April 1773 til 24. December 1783).

Professor, Dr. *P. C. Abildgaard**) (fra 7. Juli 1774 til 31. December 1778).

Kommandørkaptajn *H. Gerner* (fra 6. Oktober 1774 til 30. December 1779 og fra 24. December 1783 til sin Død i December 1787).

Professor *B. G. Sporon* (fra 31. December 1778 til 27. December 1781).

---

*) Valgte som Vicepræsidenter, da Selskabets Bestyrelse bestod af een Præsident og to Vicepræsidenter. Ved Lovenes Forandring 6. Oktober 1774, da Bestyrelsen kom til at bestaa af 3 Præsidenter, indtraadte Bugge og Abildgaard som Præsidenter.

- Professor *J. M. Geuss* (fra 30. December 1779 til sin Død i November 1786).
- Etatsraad *W. A. Hansen* (fra 27. December 1781 til 29. December 1784).
- Justitsraad *O. Malling* (fra 29. December 1784 til 27. December 1798).
- Cancelliraad *C. A. Fabricius* (fra 4. Januar 1787 til 8. Januar 1795).
- Justitsraad *Chr. Colbjørnsen* (fra 31. Januar 1788 til 20. Februar 1794).
- Generaladjutant *P. Løvenørn* (fra 20. Februar 1794 til 15. Januar 1806).
- Justitsraad *J. P. Rosenstand-Goiske* (fra 8. Januar 1795 til 28. December 1797 og fra 30. December 1807 til 27. Oktober 1808).
- Professor *J. Kjerulf* (fra 28. December 1797 til 25. Januar 1804).
- Generalmajor *E. F. Waltersdorff* (fra 27. December 1798 til 31. December 1801).
- Etatsraad *E. R. Grove* (fra 31. December 1801 til 9. Januar 1805 og fra 16. December 1812 til 11. December 1816).
- Justitsraad *C. H. Pram* (fra 25. Januar 1804 til 31. December 1806).
- Etatsraad *P. H. Graah* (fra 9. Januar 1805 til 30. December 1807).
- Justitsraad *P. F. Skibsted* (fra 15. Januar 1806 til 24. December 1811).
- Etatsraad *P. C. Zeuthen* (fra 31. December 1806 til 30. December 1818).
- Gehejmekonferensraad *J. Collin* (fra 29. Marts 1809 til 11. Maj 1855).
- Højesteretsadvokat *Haagen* (fra 29. Januar 1812, død samme Aar).
- Gehejmekonferensraad *A. S. Ørsted* (fra 8. Januar 1817 til 19. December 1855).

- Kammerraad *J. C. Drewsen* (fra 30. December 1818 til 22. December 1830).
- Etatsraad *V. F. Johnsen* (fra 22. December 1830 til 18. December 1839).
- Etatsraad *J. J. Unsgaard* (fra 18. December 1839 til 20. December 1848).
- Etatsraad *C. Neergaard* (fra 20. December 1848 til sin Død i Juli 1850).
- Gehejmekonferensraad *F. V. Treschow* (fra 18. December 1850 til 15. Maj 1855).
- Gehejmekonferensraad *F. F. Tillisch* (fra 30. Juni 1855 til 19. December 1860).
- Greve *C. C. S. Danneskjold-Samsøe* (fra 31. Oktober 1855 til 19. December 1860).
- Professor *B. S. Jørgensen* (fra 19. December 1855 til 18. December 1883).
- Etatsraad *A. L. Drewsen* (fra 19. December 1860 til 19. December 1866).
- Etatsraad *E. Tesdorpf* (fra 19. December 1860 til 17. December 1888).
- Lensgreve *L. H. C. H. Holstein*, Holsteinborg (fra 19. December 1866 til 14. December 1881).
- Lensgreve *C. F. Danneskjold-Samsøe* (fra 14. December 1881 til 14. December 1893).
- Docent *N. J. Fjord* (fra 18. December 1883 til sin Død 14. Januar 1891).
- Kammerherre *C. Castenschiold* (fra 17. December 1888 til 8. December 1897).
- Kaptajn *J. C. la Cour* (fra 16. December 1891 til sin Død 27. Januar 1898).
- Kammerherre *C. Lüttichau* (fra 14. December 1893 til 9. August 1894).
- Lensgreve *B. Wedell* (fra 19. December 1894 til 16. December 1911).
- Hofjægermester *F. Friis* (fra 28. Februar 1898 til Juni 1900 og fra 17. December 1902 til 17. December 1910).

Kammerherre *K. Sehested* (fra 28. Februar 1898 til sin Død 28. August 1909).

Professor *Th. R. Segelcke* (fra 14. December 1900 til sin Død 12. November 1902).

Kammerherre *Carl Bech* (fra 17. December 1909).

Professor *T. Westermann* (fra 17. December 1910).

Lensgreve *Fr. Moltke* (fra 16. December 1911).

Bestyrelsesmedlemmer.

(Selskabets Bestyrelsesraad oprettedes 1872).

I. Valgte ved almindelig Stemmegivning af Selskabets Medlemmer.

(Valgene gælder fra og til Generalforsamlingen i December Maaned).

Kammerraad *J. B. H. Andersen*, Gunderslevholm (fra 1872 til sin Død d. 6. Marts 1892).

Proprietær *H. P. Heide*, Kjærsgaard (1872—87).

Etatsraad *N. E. Hofman (Bang)*, Hofmansgave (1872—81).

Etatsraad, Lektor, Dr. med. *H. C. B. Bendz* (1872—79).

Jægermester (senere Hofjægermester) *Johs. Friis*, Lillerup (1872 til sin Død d. 16. Februar 1903).

Indenrigsminister, Kammerherre *C. A. Fonnesbech*, Vesterbygaard (1872 til sin Død d. 17. Maj 1880).

Kammerherre (senere Indenrigsminister) *E. V. R. Skeel*, Dronninglund (1872—80).

Kammerherre *O. Sehestedt-Juul*, Ravnholt (1872—77).

Etatsraad, Grosserer *J. F. Carøe*, København (1872—78).

Handelsgartner *Frantz Wëndt*, Sct. Jørgensbjerg ved Roskilde (1872—91).

Kammerherre *J. P. C. B. Neergaard*, Svenstrup (1872—86).

Godsejer (senere Etatsraad) *H. N. Valentiner*, Gjeddesdal (1872—1911).

Godsejer (senere Indenrigsminister) *H. P. Ingerslev*, Marselisborg (1872—86).

Professor, Lektor *V. Prosch* (1872—77).

Docent *N. J. Fjord* (1872—83).

- Inspektør *N. P. J. Buus*, Rosvang (1872 til sin Død d. 10. April 1886).
- Kammerherre *G. A. Berner-Schilden*, Clausholm (1872—84).
- Landstingsmand, Gaardejer *N. Hansen*, Oure (1873—76).
Bestyrer af »Dansk Markfrø-Kontrol«, Redaktør *Erh. Møller-Holst* (1876—89).
- Kammerherre, Greve (senere Lensgreve) *Chr. Ahlefeldt-Laurvig*, Tranekær (1877—92 og 1902—08).
- Hofjægermester, Greve (senere Lensgreve) *C. F. Danne-skjold-Samsøe*, Brattingsborg (1878—81).
- Forpagter *F. Bokelmann*, Nørregaard (1878 til sin Død d. 31. August 1902).
- Jægermester (senere Hofjægermester) *F. Friis*, Duelund (1879 til Marts 1898).
- Kammerherre, Baron *G. J. Wedell-Wedellsborg*, Overdrevs-gaarden (1880—1901).
- Professor *C. Barfoed*, Frederiksberg (1880—83).
- Hofjægermester (senere Kammerherre) *S. Vind*, Sande-rumgaard (1881—99).
- Professor *Th. R. Segelcke* (1882—1900).
- Inspektør (senere Etatsraad) *P. Feilberg*, Søborg (1883—98).
- Kammerherre (senere Finansminister) *C. D. Lüttichau*, Tjele (1884—93).
- Professor, Dr. med. (senere Veterinærfysikus) *B. Bang*, Frederiksberg (siden 1884).
- Godsejer (senere Hofjægermester, Kammerherre) *Carl Bech*, Engelsholm (1886—1909).
- Hofjægermester (senere Kammerherre) *O. Scavenius*, Bas-næs (1886—1901).
- Inspektør *J. Leegaard*, Rosvang (siden 1886).
- Godsinspektør *H. Tilemann*, Mosager (siden 1887).
- Docent (senere Professor), Dr. phil. *E. Rostrup*, Frede-riksberg (1890 til sin Død d. 16. Januar 1907).
- Greve (senere Kammerherre) *F. Ahlefeldt-Laurvig*, Kjærs-gaard (1891—1900).

- Hofjægermester, Kammerherre, Lensgreve *B. Wedell*, Wedelsborg (1892—94).
- Forpagter *C. Valentiner*, Gjorslev (1892—1902).
- Greve (senere Kammerherre) *L. Reventlow*, Rudbjerggaard (1893 til sin Død d. 20. Juni 1916).
- Etatsraad, Godsejer *A. Nygaard*, Sæbygaard (1895—1901).
- Forpagter *Chr. Sonne*, Rosenlund (siden 1898).
- Proprietær *H. C. la Cour*, Trinderup (1898—1909).
- Kammerherre, Greve *J. L. Ahlefeldt-Laurvig-Bille*, Egeskov (1899—1905).
- Gaardfæster *F. Laub*, Sludegaard (1900 til sin Død d. 13. Maj 1905).
- Forpagter *O. Høffding*, Strandegaard (1901 til sin Død d. 22. April 1910).
- Professor *T. Westermann*, Frederiksberg (1901—10).
- Hofjægermester, Kammerherre, Lensbaron *Rosenkrantz*, Rosenholm (siden 1901).
- Forstander *Jørgen Petersen*, Dalum (1901 til sin Død d. 19. Juni 1908).
- Hofjægermester *A. Tesdorpf*, Pandebjerg (siden 1902).
- Proprietær (senere Etatsraad) *Harald Branth*, Sdr. Elkjær (1903 til sin Død d. 20. Juni 1915).
- Forpagter *G. F. Schroll*, Hollufgaard (siden 1905).
- Etatsraad, Godsejer *W. A. Langkilde*, Bramstrup (1905—15).
- Proprietær *C. Grut Hansen*, Kollekolle (siden 1907).
- Kammerherre *C. Oxholm*, Rosenfeldt (1908 til sin Død d. 29. Marts 1914).
- Direktør (senere Forpagter) *H. Junker*, Lerchenborg (siden 1908).
- Forstander *H. P. Larsen*, Malling (siden 1909).
- Professor *B. Bøggild* (siden 1910).
- Hofjægermester *H. Lüttichau*, Tjele (siden 1910).
- Hofjægermester, Kammerherre, Lensgreve *F. Moltke*, Brengtved (1910—11).
- Hofjægermester *H. C. F. O. Cederfeldt de Simonsen*, Erholm og Sønderkarle (siden 1911).

Kammerherre *H. Estrup*, Kongsdal (1912 til sin Død d. 21. Maj 1914).

Hofjægermester, Kammerherre *J. Baron Wedell-Neergaard*, Svenstrup (siden 1914).

Hofjægermester *G. Baron Lerche*, Birkendegaard (siden 1914).

Hofjægermester, Kammerherre *N. Juul*, Mejlgaard (siden 1915).

Hofjægermester *C. Sehestedt Juul*, Ravnholt (siden 1915).
Forpagter *O. J. Knipschildt*, København (siden 1916).

II. Amts-Repræsentanter*).

Thisted Amt:

Proprietær *C. Breinholt*, Vestervig (1880—89).

Proprietær *A. Sørensen*, Irup (1889—98).

Forpagter *Hansen*, Egebaksande (1898—1907).

Godsejer *J. Knudsen*, Blidstrup (siden 1907).

Sorø Amt:

Godsejer *P. J. de Neergaard*, Førslevgaard (1872—94).

Kammerherre *S. Barner*, Eskildstrup (1895—1901).

Godsejer *A. Bech*, Kruusesminde (1901—17).

Forstander *J. K. Jensen*, Haslev Landbrugsskole (siden 1917).

Præstø Amt:

C. J. E. Grev Holstein, Langebækgaard (1872—78).

Forpagter *G. P. Thalbitzer*, Thurebyholm (1878—1908).

Forpagter *Selchau Hansen*, Alslevgaarden (siden 1908).

Maribo Amt:

Proprietær *L. Nyholm*, Liselund (1873—75).

---

*) Da de nye Love traadte i Kraft 1872, var ingen Landboforening i Thisted, Maribo, Ribe, Bornholms og Odense Amter Medlem af Selskabet, hvorfor disse Amter først senere fik Repræsentanter i Bestyrelsesraadet.

Forpagter, Kammerjunker *Rosen*, Christianssæde (1875—96).

Proprietær *O. Rasmussen*, Gaabense Færgegaard (1896—1911).

Inspektør (senere Forstander) *H. J. Rasmussen*, Næsgaard (siden 1911).

Vejle Amt:

Proprietær (senere Etatsraad) *J. C. F. Eckardt* (1872—99).

Amtsraadsmedlem, Gaardejer *J. P. Jensen*, Gl. Sole (1900—14).

Gaardejer *P. Nielsen*, Nordbygaard (siden 1914).

Ringkøbing Amt:

Forpagter *N. Worm*, Herningholm (1873—80).

Landinspektør *Kirk*, Holmegaard (1881—84).

Godsejer (senere Kreditforeningsdirektør) *C. Hoppe*, Pallesbjerg (1884—87).

Forpagter *F. O. L. Beck*, Rydhauge (1887—93).

Direktør *P. Noes*, Rindomkjærgaard (1893—1902).

Proprietær *P. Olufsen*, Qvistrup (siden 1902).

Ribe Amt:

Forstander *Niels Pedersen*, Ladelund (1887—1911).

Klitplantør *Vilh. Pinholt* (siden 1911).

Københavns Amt:

Kammerherre *F. V. Greve Dannemand*, Aastrup (1872—76).

Proprietær *A. C. Andersen*, Vadgaarden (1876—85).

Forpagter *M. Westergaard*, Petersdal (1885—91).

Lærer *Chr. Christensen*, Tune (1891—1918).

Bornholms Amt:

Proprietær *O. Jespersen*, Splitsgaard (1879—82).

Proprietær *M. Kirketerp*, Lensgaarden (1882—1900).

Proprietær *O. Jespersen*, Splitsgaard (1900—07).

Proprietær *O. A. Kofoed*, St. Munkegaard (1908—15).

Proprietær *P. Andersen*, Sejersgaard (siden 1915).

Svendborg Amt:

Jægermester (senere Hofjægermester) *P. Lindegaard*, Lykesholm (1872—82).

Kammerjunker (senere Hofjægermester, Kammerherre, Konsejlspræsident) *Hannibal Sehested*, Broholm (1882—1900).

Proprietær *P. C. Petersen*, Biskopstorp (1900—02).

Forpagter (senere Proprietær) *J. Willumsen* (siden 1903).

Aarhus Amt:

Proprietær *O. Søltoft*, Tyrrestrup (1872—76).

Grosserer *H. Broge*, Aarhus (1876—88).

Gaardejer *Jens Busk* (1888—94).

Gaardejer (senere Direktør) *Anders Nielsen*, Svejstrup Østergaard (1894—1915).

Landbrugslærer *K. Bak*, Starupgaard (siden 1915).

Randers Amt:

Godsejer (senere Etatsraad) *A. T. H. Mourier-Petersen*, Holbækgaard (1872—94).

Godsejer *G. de Lichtenberg*, Hessel (1894—1913).

Forpagter *A. P. Damsgaard-Sørensen*, Bjellerup Ladegaard (siden 1914).

Viborg Amt:

J. C. Baron Adeler, Bustrup (1872—76).

Jægermester (senere Hofjægermester, Direktør, Landbrugsminister) *F. Friis*, Duelund (1876—79).

Hofjægermester *Lüttichau*, Viskum (1879—85).

Proprietær *Lundsgaard*, Langesgaard (1885—95).

Sædegaardsejer *H. J. Hansen*, Marsvinslund (1895—99).

P. L. Baron (senere Lensgreve) *Petersdorff*, Sødal (1900—06).

Jægermester (senere Hofjægermester) *Krabbe*, Hald (siden 1906).

Frederiksborg Amt:

- Proprietær *Selchau-Hansen*, Torp Ladegaard (1872—80).
 Proprietær *V. Barner*, Mørdrupgaard (1880—95).
 Proprietær (senere Hofjægermester) *G. E. Grüner*, Hegns-
 holt (1895—1913).
 Gaardejer *Hans Andersen*, Højetoftegaard (siden 1913).

Holbæk Amt:

- Kammerherre *G. F. O. Lensbaron Zytphen Adeler*, Adellers-
 borg (1872—78).
 Godsejer (senere Etatsraad) *E. Holm*, Lerchenfeldt (1880
 —83).
 Forstander *Jakob Hansen*, Faurbogaard (1883—89).
 Etatsraad *A. Nygaard*, Sæbygaard (1889—95).
 Gaardejer *Poul Sams*, Svensbjerg (1895—1901).
 Forpagter (senere Godsejer) *Fonnesbech-Wulff*, Vesterby-
 gaard (1901—04).
 Proprietær *C. Hansen*, Ondløse Møllegaard (siden 1904).

Odense Amt:

- Forpagter *F. Langkilde*, Kjørup (1877—83).
 Proprietær *J. N. Jensen*, Skrillingegaard (1883—98).
 Forpagter (senere Jægermester) *F. Skov*, Tybrind (1898
 —1915).
 Proprietær *V. Jespersen*, Næsbyhoved (siden 1915).

Aalborg Amt:

- Forpagter, Kammerraad *S. Toft*, Louisendal (1872—74).
 Kammerherre, Hofjægermester *S. Skeel*, Birkelse (1874
 —86).
 Proprietær (senere Etatsraad) *Harald Branth*, Sdr. Elkjær
 (1886—89).
 Godsejer *M. Ahlmann*, Langholt (1889—1902).
 Hofjægermester *E. Skeel*, Birkelse (1902—07).
 Gaardejer *P. P. Pinstrup*, Godensgaard (siden 1907).

Hjørring Amt:

- Proprietær *H. C. Nyholm*, Baggessvogn (1872—80).
 Proprietær *Winde*, Gl. Burholt (1881—83).
 Forpagter *J. Winkel*, Dybvad (1883—86).
 Godsejer *F. Tutein*, Høgholt (1889—94).
 Direktør *M. Nielsen*, Hjørring (1894—1907).
 Gaardejer (senere Kreditforeningsdirektør) *Jens Sørensen*,
 Saksager (1907—13).
 Etatsraad *Jørgen Larsen*, Gaardbogaard (siden 1913).

Sekretærer.

1. Etatsraad *Chr. Martfelt* (1769—90, ophørte dog i Virkeligheden at fungere paa Grund af Sindssyge 1787).
2. Justitsraad *D. Didrichsen* (1790—1802).
3. Professor *J. W. Hornemann* (1803—17).
4. Justitsraad *J. C. Hald* (Fuldmægtig 1818—26, Sekretær 1826—68).
5. Civilingeniør, cand. polyt. *D. V. R. Hannemann* (1868—75).
6. Kaptajn, Landbrugskandidat *J. C. la Cour* (1875—91).
7. Justitsraad *J. V. T. Hertel* (konstitueret i 1892).
8. Konsulent, cand. polyt. *B. Bøggild* (konstitueret i 1893).
9. Landbrugskandidat *R. Schou* (1894—98).
10. Landbrugskandidat *C. V. Hoffmeyer* (1899—1900).
11. Cand. polit. *H. Hertel* (fra 1. Januar 1901).

Kasserere.

1. Agent *H. Holk* (fra Selskabets Oprettelse til Udgangen af 1779).
2. Kammerraad *F. Dræby* (1780—88).
3. Etatsraad *Martini* (1789—Oktober 1812).

4. Kammerraad *E. Borch* (fra Oktober 1812 til For-
aaret 1850).
  5. Kammerassessor *G. Collin* (fra April 1850—60).
  6. Justitsraad *B. C. H. C. Dorn* (1861—68).
  7. Bogholder i Privatbanken *V. S. V. Faber* (1868 til
31. Marts 1889).
  8. Justitsraad, fhv. Redaktør *J. V. T. Hertel* (fra 1. April
1889 til 1. November 1895).
  9. Landbrugskandidat *H. C. Larsen* (1895 til November
1915).
  10. Landbrugskandidat *H. M. Knudsen* (fra 1. November
1915).
-

Landbolove.

Af Justitsraad *H. Wulff*.

(De i dette Tidsskrift meddelte Uddrag af saadanne Love og ministerielle Bekendtgørelser, der formenes at kunne have Interesse for Landboere, fortsættes herved for Aaret 1915.)

(Sluttet fra S. 430.)

32. Forhøjelse af Ejendomsskylden til Staten.

Ved Lov Nr. 487 af 13. Oktober 1917 forhøjes Ejendomsskylden til Staten for Aaret 1918 til 1 Kr. 65 Øre af 1000 Kr. af alle Ejendomme, for hvilke det samlede afgiftpligtige Beløb udgør 10,000 Kr. eller derover. For Ejendomme, hvor Ejendomsskylden er nedsat til de tidligere Hartkornsskatters Beløb, uredes Ejendomsskylden for Aaret 1918 med et Tillæg af Halvdelen af Beløbet. Finansministeren bemyndiges dog til at fritage Ejendomme, der udlejes til Beboelse eller er bestemt til saadan Udleje for denne Forhøjelse, naar Bygningernes Opførelse er paabegyndt efter 1. Januar 1915. Den kommunale Ejendomsskyld opkræves efter de hidtil gældende Regler.

33. Selvangivelse af Formue.

Ved Lov Nr. 488 af 13. Oktober 1917 bestemmes, at Enhver, der har været ansat til at svare Formueskat til Staten af en Formue paa over 6000 Kr., er pligtig til ved den nærmest paafølgende Ansættelse at angive sin Formue til vedkommende Ligningsmyndighed. Hvis der ikke inden Fristens Udløb kommer behørig Angivelse, ansætter Ligningsmyndigheden foreløbig den paagælden-

de Formue paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger, idet Formuen dog mindst ansættes til et Beløb, der er 35 pCt. højere end det ved sidste Ligning ansatte Beløb. Kommer der rettidig Klage herimod, og den Skattepligtige kan godtgøre, at Ansættelsen overskrider hans virkelige Formue med mere end 35 pCt., skal han betale Skat af den virkelige Formue med et Tillæg af 35 pCt. Kommer der i k k e Klage, ansætter Skatteraadet Formuen efter bedste Skøn, dog mindst med et Beløb, der er 15 pCt. højere end Ligningsmyndighedernes Ansættelse. Skatteraadets Ansættelse kan ikke paaankes af den Skattepligtige.

Skulde det senere under en mod den Paagældende eller hans Bo rejst Sag vise sig, at hans Formue paa Ansættelsens Tidspunkt var større end det af Skatteraadet ansatte Beløb, skal han eller hans Bo efterbetale det d o b b e l t e Beløb af den for lidt betalte Formueskat. Skulde væsentlige Grunde tale til Undskyldning for, at Skatteyderen har undladt at angive sin Formue, kan Finansministeren fritage den Paagældende for Følgerne af Undladelsen, og det samme gælder, naar der kan angives fyldestgørende Grunde for, at Klagen ikke er indkommen i rette Tid. Saafremt Landsoverskatteraadet maatte ønske at gøre en af et Skatteraad foretagen Formueansættelse af en Skattepligtig, der i k k e har angivet sin Formue, til Genstand for yderligere Prøvelse, kan Raadet frem t v i n g e Angivelse af Formuen gennem en D a g b ø d e, der kan inddrives ved Udpantning. Denne Lov kommer først til Anvendelse ved Ligningen for Skatteaaret 1918—19.

34 og 35. V i n s k a t t e n o g Ø l s k a t t e n.

Ved Lov Nr. 489 og 490 af 13. Oktober 1917 gives Regler for en midlertidig Tillægsafgift af Vin og for en midlertidig Forhøjelse og Udvidelse af Ølskatten. For begge disse Loves Vedkommende maa alle Interesserede henvises til selve Lovene.

36. Dyr tidstillæg.

Ved Lov Nr. 493 af 13. Oktober 1917 gives der nærmere Regler for Dyr tidstillæg til Statstjenestemænd, pensionsberettigede Arbejdere m. fl. samt til Lærere. Endvidere til Pensionister, Invalider og ikke pensionsberettigede Haandværkere, Arbejdere og lignende.

37. Statsbanernes Takster.

Ved Lov Nr. 494 af 13. Oktober 1917 forhøjes Jernbanetaksterne saavel for Personer som for Dyr og Gods. For Personer forhøjes Taksten for 2. Klasse med 30 pCt., medens Forhøjelsen af 3. Klasses Billetter til 50 Øre og derunder sættes til 5 Øre.

38. Skillemønt af Jern.

Ved Lov Nr. 527 af 26. Oktober 1917 bestemmes, at Skillemønter, lydende paa 5 Øre, 2 Øre og 1 Øre, kan udmøntes af Jern efter nærmere i Loven angivne Regler. Naar de ikke er særlig slidte eller beskadigede er saadanne Mønter lovlig Betalingsmiddel indtil et Beløb af 1 Kr.

39. Overordentlig Hjælp til Arbejdsløse.

Ved midlertidig Lov Nr. 531 af 27. Oktober 1917 gives der nærmere Regler for den vigtige Foranstaltning om overordentlig Hjælp til Arbejdsløse.

Den i Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser fastsatte Bestemmelse, at Understøttelse ikke ydes til nogen, medmindre han i det umiddelbart forud for Understøttelsens Ydelse forløbne Tidsrum af 12 Maaneder har været Medlem af Kassen og betalt sine Medlemsbidrag, sættes midlertidig ud af Kraft. Arbejdsløshedsnævnet kan paalægge de anerkendte Arbejdsløshedskasser at yde Understøttelse til Medlemmer, hvis Arbejdstid er nedsat med mindst en Trediedel, saafremt Nedsættelsen af Arbejdstiden er ordnet saaledes, at der

visse Dage i Ugen ikke arbejdes. Dette gælder ogsaa, naar der arbejdes alle Ugens Dage med indskrænket Arbejdstid, naar denne omfatter mindst en Trediedel. Der stilles i Finansaaret 1917—18 et Beløb af 1 Mill. Kr. til Raadighed i det nævnte Øjemed. For en Række andre Detailbestemmelers Vedkommende maa her henvises til selve Loven.

40. Brandpolitiet paa Landet.

Ved Lov Nr. 536 af 26. Oktober 1917 bemyndiges Justitsministeren til ved Bekendtgørelse at foreskrive saadanne Forandringer i og Tillæg til de Brandpolitiet paa Landet vedrørende Forskrifter, hvortil Erfaringen maatte vise Trang. Overtrædelse af saadanne Forskrifter straffes med Bøder indtil 400 Kr. eller 2 Maaneders simpelt Fængsel. Denne Lov bortfalder dog med Udgangen af Aaret 1918.

41. Laan til Byggeforeninger.

Ved Lov Nr. 570 af 22. Novbr. 1917 forhøjes den i Lov om Laan til Byggeforeninger fastsatte Sum af 1 Mill. Kr. til 1,500,000 Kr. i hvert af Finansaarene 1917—18 og 1918—19. Laanene udredes af Stats-Laanefonden.

42. Forsyningen med Smør og Flæsk.

Ved Lov Nr. 624 af 10. Decbr. 1917 bestemmes, at naar en Rationering af Fedtstoffer finder Sted, skal Producenterne af Smør aflevere den fornødne Mængde til Hjemmemarkedets Forsyning til Husholdningsbrug, saaledes at der tildeles ethvert Individ 250 gr Smør egentlig og et mindre Tillæg til Syge, samt et Kvantum Smør til Bagerier, Restauranter og lignende Virksomheder og til en Reservebeholdning. Bortset fra Levering af Smør til Mejeriernes Andelshavere og til egne Udsalg maa Mejerierne ikke sælge Smør en detail til andre end saadanne Forbrugere, der naturligt er henviste til direkte Køb hos Mejerierne. Eksport maa først foregaa, naar Hjemme-

markedet er forsynet. Smørret til Forbrugerne maa kun koste 3 Kr. 20 Øre pr. kg. Der gives i Loven en Række yderligere Meddelelser om Prisforholdene, Udførsel af Ost osv., hvorom der maa henvises til selve Loven, og det samme gælder om nogle Bestemmelser vedrørende Rationering af Svinekød, Flæsk, Fedt og Klaret. Loven er kun gyldig til den 31. Oktober 1918.

43. Kommunale Dyrtidsforanstaltninger.

Ved Lov Nr. 637 af 21. Decbr. 1917 bestemmes, at de Foranstaltninger, som Kommunerne er berettiget til at træffe i Henhold til Dyrtidsloven af 1916, ogsaa omfatter de ved Dyrtiden vanskeligt stillede Beboeres Forsyning med Belysningsmidler. Det i Loven af 1916 normerede Beløb af 15 Kr. pr. Indbygger forhøjes til 27 Kr. Til Dækning af Udgifterne kan Kommunerne udskrive en Tillægs skat, hvorom der i Loven gives en Række nærmere Regler, til hvilke der her maa henvises.

44. Befolkningens Forsyning med Mælk.

Ved Lov Nr. 638 af 21. Decbr. 1917 bestemmes, at naar en Rationering af Fedtstoffer finder Sted, skal Mælkeproducenter samt Mejerier og lignende Virksomheder være pligtige til at aflevere den fornødne Mængde Mælk, saavel Sødmeælk, som Skummet Mælk og Fløde, til Husholdningsbrug samt til Bagerier, Restauranter og lignende Virksomheder. Det Kvantum Mælk, der skal stilles til Raadighed, svarer til $\frac{2}{5}$ Liter Sødmeælk (Naturmælk) daglig pr. Individ, dog kan Mælkeproducenternes egne Husstande holdes udenfor denne Ordning. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere Regler for Behandlingen af Mælken forinden dens Aflevering samt for Afleveringen.

Det paahviler enhver Kommunestyrelse i videst muligt Omfang at drage Omsorg for, at der sikres Kommunens Beboere det ommeldte Kvantum Mælk. Ved Salg af

Mælk maa en Leverandør ikke tage højere Pris end 28 Øre pr. kg Sødmælk (Naturmælk) paa Producentens nærmeste Jernbanestation eller direkte leveret til en Mælkeforsyningsanstalt. Til Dækning af Omkostningerne ved Fremskaffelsen af Mælken stilles der andre Beløb til Raadighed, samtidig med at Statskassen yder et Tilskud af 8 Mill. Kroner, der fordeles til Kommunerne efter deres Indbyggerantal. Dette Beløb anvendes i nogle Landkommuner til Nedsættelse af Prisen paa Mælk, der leveres til Børn under 6 Aars Alderen samt i andre Kommuner til en almindelig Prisnedsættelse paa Mælken. Loven gælder til 31. Oktober 1918.

45. Straf for uneutrale Handlinger.

Ved Lov Nr. 647 af 21. Decbr. 1917 bestemmes, som et midlertidigt Tillæg til almindelig borgerlig Straffelov, at den, der offentlig i Skrift eller Tale ubeføjet sigter danske Statsmyndigheder for ved Afgørelser angaaende Landets Ind- og Udførsel ikke at iagttage den Upartiskhed overfor krigsførende Lande, som Neutraliteten gør til Pligt, straffes med Bøder paa mindst 500 Kr. eller Fængsel, og samme Straf ifalder den, der offentlig i Skrift eller Tale søger at ophidse Befolkningen mod en krigsførende Nation. Denne Lov bortfalder senest den 1. Januar 1919.

46. Straf for at handle mod officielle Erklæringer.

Ved Lov Nr. 648 af 21. December 1917 gives ligeledes et midlertidigt Tillæg til almindelig Straffelov, hvori bestemmes, at den, der handler i Strid med en af ham overfor Grosserer-Societetets Komité eller Industriraadet afgiven Erklæring om, hvorledes der vil være at forholde med Varer, som han gennem Grosserer-Societetets Komité eller Industriraadet har indført eller agter at indføre her i Landet, eller som han i Omsætningsøjemed er kommet i Besiddelse af, straffes med Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøde. Ogsaa denne Lov bortfalder senest den 1. Januar 1919.

II.

Ministerielle Bekendtgørelser m. v. i 1917.

1. Der er ogsaa i Aaret 1917 udstedt forskellige Udførselsforbud, men i en Bekendtgørelse af 2. Juli 1917 gives et Sammen drag af de indtil da udstedte Bekendtgørelser om Udførselsforbud, tillige med de Afgørelser, der er truffne vedrørende Udførselsforbudenes Omfang.
2. Ved Bekendtgørelse af 8. Marts 1917 fastsættes bestemte Regler for Handelen med Hvede, og ved Bekendtgørelse af 1. Septbr. s. A. gives Regler for Handel med Rug og Hvede til Saa sæd, og der er i Aarets Løb udstedt et særdeles stort Antal Bekendtgørelser, vedrørende Handel med Hvedemel.
3. Ved Bekendtgørelse af 12. Marts 1917 forbydes Tørring og Konservering af Hvidkaal, og ved en anden Bekendtgørelse af samme Dato fastsættes der Maksimalpris for Vinter-Hvidkaal.
4. Der er i Aarets Løb udsendt en stor Række Bekendtgørelser vedrørende Kartofler, derunder Forbud mod Forsendelse af Kartofler til Kartoffeltørrerier og Forbud mod at anvende Kartofler til Fodring.
5. Ved Bekendtgørelse af 11. Januar 1917 bemyndiges det nedsatte Udvalg til Fastsættelse af Maksimalpris m. v. til at fastsætte en bestemt Pris for Grisesøer, som ikke maa overskrides ved Indkøb, der foretages af Slagterier og disses Opkøbere. Den fastsatte Pris offentliggøres som Regel 1 Gang om Ugen.
6. Ved Bekendtgørelse af 5. Januar 1917 gives der Bevilling for Melholt, Hou og Omegns Mergelskab til at fordre Arealer afstaaet til Anlæg og

Drift af en Mergelbane fra et Mergelleje i Bolleskov.

7. Ved Bekendtgørelse af 30. Januar 1917 bestemmes, at under Betegnelsen Kærnemælk maa kun forhandles det Produkt fra Flødens eller Mælkens Kærning, som bliver tilbage i Kærnen, efterat Smørret er borttaget. Den maa kun sælges paa Flaske, der er tilproppet og forsynet med Betegnelsen »Flaskekærnemælk«, naar den indeholder mindst 8,5 pCt. Tørstof og ellers kun, naar den indeholder 6,5 pCt. Ved en anden Bekendtgørelse af samme Dato gives der Regler for Udtagelse af Prøver af Kærnemælk.
8. Ved Bekendtgørelse af 1. Februar 1917 forbydes det Forbrugere (Landmænd, Vognmænd m. fl.) at forsyne sig med Majs og Føderkager for mere end de nærmeste 14 Dages normale Forbrug, uanset om der har været Aftale om Indkøb af større Partier.
9. Ved Bekendtgørelse af 1. Februar 1917 forbydes det ved Salg af Varer at beregne en Forhøjelse af den hidtil gældende Pris, der ikke er begrundet i forøget Udgift for Sælgeren, og kun en virkelig forøget Udgift maa i saa Fald forhøje Salgsprisen. Ved en Bekendtgørelse af 19. Maj s. A. gives der yderligere Regler for den saakaldte Kædehandel.
10. Ved Bekendtgørelse af 2. Februar 1917 tillades det ved Salg af Korn (Rug, Byg, Hvede og Havre) til Saasæd at beregne en højere Avance end Maksimalprisen og dette gælder ogsaa for Læggekartofler. Ved en senere Bekendtgørelse af 7. Marts gives en tilsvarende Tilladelse for Salg af Byg og Havre til Saasæd og for Læggekartofler, naar disse Varer skyldes anerkendte Stammer eller har særlig landøkonomisk Værdi.

11. Ved Bekendtgørelse af 5. Februar 1917 kræves Oplysning om Landets Avl og Beholdning af Korn, Mel, Foderstoffer og Kartofler samt om Vintersædsarealets Benyttelse og Kreaturbestanden.
12. Ved Bekendtgørelse af 7. Februar 1917 forbydes det indtil videre, at Huder, Skind og Talg indkøbes eller oplagres her i Landet for udenlandsk Regning eller under Forhold, saa Værerne unddrages det indenlandske Forbrug. Straf: Bøder indtil 10,000 Kr. eller Fængsel.
13. Ved Bekendtgørelse af 14. April 1917 bestemmes, at de ved Bekendtgørelserne i 1916 fastsatte Maksimalpriser for indenlandsk Byg, Blandsæd og Havre ogsaa skal gælde for udenlandsk Korn af nævnte Sorter.
14. Ved Bekendtgørelse af 8. Februar 1917 paabydes Anmeldelse om Beholdninger af uformalet, tærsket eller utærsket Byg, hvad enten det er dansk eller fremmed.
15. Ved Bekendtgørelse af 2. Februar 1917 forbydes indtil videre al Udlevering af Chilisalpeter fra Lagere her i Landet, uanset afsluttede Kontrakter, og Salg paa Levering af Chilisalpeter forbydes ligeledes. Ved en Bekendtgørelse af 3. Marts 1917 forbydes al Udstrøning af Chilisalpeter paa Jorder her i Landet, men ved en Række senere Bekendtgørelser er dette Forbud betydelig modificeret.
16. Ved Bekendtgørelse af 10. Marts 1917 bestemmes, at blød Ost (Ostemasse) kun maa udføres, naar den har et vist Sødælksindhold. Det bestemmes derefter i en Bekendtgørelse af 5. Novbr. 1917, at Udførsel af Ost kun, med Hjemmeforbrugets Tarv for Øje, maa ske gennem godkendte Eksportvirksomheder.

17. Ved Bekendtgørelse af 8. Marts 1917 forbydes indtil videre al Udstrøning af svovlsur Ammoniak og andre kunstige Gødningstoffer.
18. Ved Bekendtgørelse af 4. April 1917 gives der udførlige Regler for Anvendelsen af Foderkorn, og ved Bekendtgørelse af 2. Oktbr. s. A. forbydes Fremstilling af og Handel med Foderblandinger af enhver Art.
19. Ved Bekendtgørelse af 26. Marts 1917 gives der Regler for Handelen med Tørv. Maksimalprisen ansættes til 26 Kr. pr. Ton, naar de afhentes i Mose eller Fabrik og 32 Kr. pr. Ton paa Jernbanevogn ved Sælgerens nærmeste Jernbanestation. Ved en senere Bekendtgørelse af 27. Novbr. s. A. gives yderligere en Række Regler for Handelen med Tørv.
20. Ved Bekendtgørelse af 29. Marts 1917 gives en Række Regler for den indenlandske Svineavl, Udskæring af Svinekroppe og Maksimalpriser m. v., og ved en Tillægsbekendtgørelse af 12. Maj s. A. gøres der nogle mindre Ændringer vedrørende Produkter af den indenlandske Svineavl.
21. Ved Bekendtgørelse af 3. April 1917 gives der Regler for Statens Overtagelse af Beholdninger af indenlandsk Rug og Hvede.
22. Ved Bekendtgørelse af 12. April 1917 gives der Regler for Foder til Fjerkræ.
23. Ved Bekendtgørelse af 13. April 1917 er der truffet Bestemmelser om Kornpriser for Høstaaaret 1917 — 18.
24. Ved Bekendtgørelse af 21. April 1917 er der truffet en Række Bestemmelser om Fremskaffelse af Sædekorn og Foderkorn, og ved en senere Bekendtgørelse af 2. Oktober 1917 gives der Regler for Sikring af Saasæd ved Overtagelse af Landejendomme.

25. Ved Bekendtgørelse af 27. April 1917 gives der Regler for Indkøb af Majs til Heste.
26. Ved Bekendtgørelse af 28. April 1917 gives der Regler for Slagtning af Svin.
27. Ved Bekendtgørelse af 2. Maj 1917 fastsættes der Maksimalpriser for Vinter-Hvidkaal af Avlen 1916.
28. Ved Bekendtgørelse af 15. Maj 1917 fastsættes Reglerne for Formaling af og Maksimalpris paa Byggryn, og ved en senere Bekendtgørelse af 20. Septbr. s. A. træffes der en Række yderligere Bestemmelser om Formaling af Gryn, særlig Byggryn og disses Maksimalpris. Ved en anden Bekendtgørelse af samme Dato er der udstedt Forbud mod Fodring med Gryn og GrynmeL.
29. Ved Bekendtgørelse af 24. Maj 1917 er der udstedt Forbud mod Tilsætning af visse Blandingsvarer til Levnedsmidler, Nærings- og Nydelsesmidler samt Foderstoffer.
30. Ved Bekendtgørelse af 13. Juni 1917 fastsættes der Maksimalpris paa Høstbindegarn, og ved en senere Bekendtgørelse af 26. Juli paabydes der Opgivelse af Beholdninger af Høstbindegarn, og ved en Række andre Bekendtgørelser gives der yderligere Regler for Anvendelsen af Høstbindegarn.
31. Der er i 1917 givet en Række Bestemmelser om Handel med Frø, Udførselsforbud og Opgivelse af Beholdninger, saaledes den 13. Juni, den 22. Novbr. og den 21. Decbr.
32. Ved Bekendtgørelse af 14. Juni 1917 gøres det til Pligt at meddele Indenrigsministeriets Korn-tilsynsmænd Oplysning om Kornbeholdninger.
33. Ved Bekendtgørelse af 3. Juni 1917 forbydes Handel under en hvilken som helst Form af dan-

ske Kornvarer af Høsten 1917, og hertil slutter sig senere Bekendtgørelser af 3. Juli, 11. August og 3. Oktober s. A.

34. Ved Bekendtgørelse af 6. Juli 1917 gives der Regler for Udførsel af Kød og Slagteaffald af Hornkvæg.
35. Ved Bekendtgørelse af 6. Juli 1917 fastslaaes en Række Regler om Malt, deriblandt Oplysning om Beholdninger m. v. En senere Bekendtgørelse af 6. Oktober indeholder Bestemmelser om Anvendelse af Maltspirer, og endelig indeholder Bekendtgørelser af 9. Oktober og 22. Novbr. visse Tillægsbestemmelser.
36. Ved Bekendtgørelse af 11. Juli 1917 gives der Regler for Godtgørelse af Statskassen for Tilførselsforhold og for Landets Forsyning med Brødkorn i 1916—17.
37. Ved Bekendtgørelse af 3. August 1917 forbydes Fyring med Halm under Dampkedler.
38. Ved Bekendtgørelse af 24. Juli 1917 forbydes indtil 1. Novbr. 1917 Transport af Mergel og Gødningskalk paa Jernbaner, med Undtagelse af de særlig for Mergeltransport anlagte smalsporede Baner.
39. Ved Bekendtgørelse af 6. August 1917 forbydes det indtil videre at opfødre her i Landet avlet Boghvede af Høsten 1917, og der træffes visse Bestemmelser vedrørende Boghvededyrking.
40. Ved Bekendtgørelse af 18. August 1917 forbydes det indtil videre at sælge og at udlevere Foderkager og Foderblandinger fra Lagre her i Landet. Iøvrigt er der i Aarets Løb udsendt en stor Række Bekendtgørelser vedrørende Foderkager og Foderblandinger, saaledes om Køb og Salg heraf, om Opgivelse af Beholdninger, om Maksimalpris, om Salg til Jordbrugere o. fl.

41. Ved Bekendtgørelse af 24. August 1917 paabydes Opgivelse af Beholdninger af Tjære m. m.
42. Ved Bekendtgørelse af 28. August 1917 paabydes Opgivelse af Beholdninger af Frø hos Købmænd, Brugsforeninger og Gartnere.
43. Ved Bekendtgørelse af 1. Septbr. 1917 gives der de nedsatte kommunale Kommissioner om Regulering af Priserne paa Levnedsmidler og Varer en noget udvidet Myndighed med Hensyn til at fremskaffe Oplysninger.
44. Ved Bekendtgørelse af 5. Septbr. 1917 gives der Regler for Handelen med Tang.
45. Ved Bekendtgørelser af 20. Oktober, 3. Decbr. og 12. Decbr. 1917 gives der Regler for Hjemmemarkedets og Befolkningens Forsyning med Smør.
46. Ved Bekendtgørelse af 12. Oktbr. 1917 gives der Regler for Hjemmemarkedets Forsyning med Kød.
47. Ved Bekendtgørelse af 15. Oktober 1917 gives Bestemmelser om Tørring og Konservering af Hvidkål.
48. Ved Bekendtgørelse af 18. Oktbr. 1917 gives der Regler for Hjemmeformaling af Brødkorn.
49. Ved Bekendtgørelse af 12. Oktober 1917 gives der en Række detaljerede Regler om Hugst i Landets Skove og Plantager samt om Handelen med Skoveffekter m. v. I Forbindelse hermed kan anføres, at der i Aarets Løb er udstedt en Mængde Bekendtgørelser om Fremskaffelse af indenlandske Brændselsmaterialier, hvoraf her skal nævnes den af 7. Maj 1917 og en af 17. Novbr. s. A. om Adgang til at bestille Brænde til Brug i 1918—19 samt om Fordelingen af Brænde af Produktionen 1917—18.

50. Ved Bekendtgørelse af 12. Novbr. 1917 om Kornligningen paalægges det Kommunalbestyrelser at rette de Fejl, som maatte opdages i Opgørelsen af den leveringsdygtige Jordværdi, efter Amtets Anvisning.
51. Ved Bekendtgørelse af 19. Novbr. 1917 gives der Regler for Sikring af Foder til Arbejdsheste ved Aflevering og Overtagelse af Landejendomme.
52. Ved Bekendtgørelse af 20. Novbr. 1917 gives der Regler for Udlevering af Oliekager og Foderstofblandinger samt Optælling af Beholdninger hos Jordbrugerne.
53. Ved Bekendtgørelse af 24. Novbr. 1917 gives der Regler for Udførsel af Hornkvæg, Faar, Geder samt forskellige Landbrugsprodukter.
54. Ved Bekendtgørelse af 22. Novbr. 1917 gives der Regler for Handel med og Slagtning af Svin og hertil slutter sig en Tillægsbekendtgørelse af 1. Decbr. s. A.
55. Ved Bekendtgørelser af 8. Decbr. og 22. Decbr. 1917 gives der Regler dels for Byernes og dels for Befolkningens Forsyning med Mælk.
56. Ved Bekendtgørelse af 12. Decbr. 1917 gives der Regler for Maltning af Byg til Hjemmebrygning.
57. Ved Bekendtgørelse af 13. Decbr. 1917 gives der særdeles udførlige Regler for Befolkningens Forsyning med Flæsk og Fedt.
58. Ved Bekendtgørelse af 15. Decbr. 1917 gives der Regler for Ernæringsraadets Overtagelse af Kornikvægløse Landbrug.
59. Ved Bekendtgørelse af 22. Decbr. 1917 forbydes det indtil videre at afhænde Boghvede til andre end Gærfabrikanter eller deres Repræsentanter.

60. Ved Bekendtgørelse af 29. Decbr. 1917 fastsættes der
Maksimalpris paa Sukker til Hus-
holdningsbrug.
61. Ved Bekendtgørelse af 7. Decbr. 1917 gives der
Regler for Aftærskning af Korn med Sikring
af Statens Krav for Øje.
62. Ved Bekendtgørelse af 26. Oktober 1917 gives der
Regler for Handel med Talg.
63. Ved Bekendtgørelser af 3. Novbr. og 20. Novbr. 1917
træffes Bestemmelser dels om Forholdsregler til Fo-
rebyggelse af Ildsvaade ved Brugen
af Damptærskværker i Nærheden af Porte
eller Lemme i Lader, og dels om Brugsretten
til Tærskværker og Lokomobiler.
64. Ved Bekendtgørelser af 27. Januar og 17. Februar 1917
dels forbydes Salg af Skoeffekter ved
Auktion og dels gives Regler for Handelen
med Skoeffekter.
65. Ved Bekendtgørelse af 24. Maj 1917 fastsættes der
Maksimalpriser paa Mel. I Forbindelse her-
med kan anføres, at der ved Bekendtgørelse af 13.
Marts 1917 gives Regler for Fremstilling af
Mel og Brød, og at der ved Bekendtgørelse af 17.
Marts træffes Foranstaltninger til Befolkningens
Forsyning hermed. Hertil knytter der
sig en Række senere Bekendtgørelser dels om Vægt
og Maksimalpris paa Mel og dels Forbud mod
Fodring med Gryn og Grynmel samt
Regler for Fremstilling af Sigtebrød.
66. Ved Bekendtgørelse af 28. Juni 1917 anerkendes der
en Række Naturfredningsforeninger.
67. Ved Bekendtgørelser af 11. Juli og 22. Decbr. 1917
gives der Regler for Transporten af og Han-
delen med Brunkul.
68. Ved Bekendtgørelse af 13. Novbr. 1917 træffes
Bestemmelser om Tiendeafløsningsens
Ikrafttræden for visse Købstæder og Sogne.

69. Ved Bekendtgørelse af 14. Novbr. 1917 gives der Meddelelser om Udmøntning af Jernpenge i 5, 2 og 1 Ørestykker.
70. Der er i Aarets Løb anerkendt en Række Arbejds-løsheds-kasser.
71. Der er i Aarets Løb udfærdiget en meget stor Række Bekendtgørelser om Fastsættelse af Huslejen i en stor Mængde Landkommuner.
72. Ved Bekendtgørelse af 8. Marts 1917 er der foretaget en Omlægning af Skattekrede i Gentofte og Lyngby Kommuner.
73. Ved Bekendtgørelse af 16. Marts 1917 gives der en Række Regler for Arbejdsgivernes pligtmæssige Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde.
74. Ved Bekendtgørelse af 28. Marts 1917 gives der ændrede Regler for Befordringsgodtgørelse til Embeslæger. Betalingen varierer fra 3 til 5 Kr. for en Rejse.
75. Ved Bekendtgørelse af 22. Febr. 1917 finder der en Omlægning Sted af Værgeraadskrede i Vejle Amt.
76. Ved Bekendtgørelse af 20. Januar 1917 er der foretaget Ændringer i Instruksen for alle til Praksisberettigede Jordemødre.
77. Ved Bekendtgørelse af 27. Januar 1917 forbydes Borttagelse af Grus og Sten fra Forstranden ved Selsing paa Samsø udfør Telegraf Kabelhuset.
78. Ved Bekendtgørelse af 10. Februar 1917 anerkendes den af Holbæk Amts Andels-Svineslagteri indførte Trikinundersøgelse.
79. Ved Bekendtgørelse af 10. Februar 1917 anerkendes Kødkontrollen for Dalum Kommune under Odense Amt.
80. Ved Bekendtgørelser af 22. Februar, 6. Marts, 25. Maj, 20. Juni og 21. Juni 1917 fastslaaes Regler for Be-

grænsning af Forbruget, Maksimalpris, Tælling m. v. af Benzin og Benzol.

81. Ved Bekendtgørelse af 15. Februar 1917 foretages Fordelingen af de Aandssvage mellem Landets Aandssvageanstalter.
82. Ved Bekendtgørelse af 2. Januar 1917 bestemmes, at Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 skal træde i Kraft den 1. Oktober 1919.
83. Ved Bekendtgørelse af 30. Marts 1917 gives der Morsø Kalkselskab Bevilling til at fordre Arealer afstaaet til midlertidig Brug til Anlæg og Drift af en Mergelbane, og ved en Bekendtgørelse af 25. Maj s. A. gives der Sydhimmerlands Mergelselskab en tilsvarende Ret for en Mergelbane fra Hostrup Mergelleje ved Hobro.
84. Ved to Bekendtgørelser af 17. April 1917 gives der Regler for Laan til Byggeforeninger og til Kommuner til Byggeforetagender.
85. Ved Bekendtgørelse af 4. April 1917 fastsættes Værdien af Kost og Logi for Arbejdere paa Landet, der faar Kosten hos Husbonden til 500 Kr. aarlig.
86. Den sædvanlige Bekendtgørelse om den Kvarterværterne tilkommende Betaling for Indkvartering af Personale fra Generalstaben til topografiske Arbejder er dateret den 25. Maj 1917. Priserne er paa Grund af Dyrtiden noget forhøjede.
87. Ved Bekendtgørelse af 18. Juni 1917 forbydes al Afbrænding af Sct. Hansblus og lignende i Aaret 1917.
88. Ved Bekendtgørelser af 31. August og 5. Septbr. 1917 gives der visse Regler vedrørende Beholdninger af Tobak og Tobaksvarer og Handelen med Tobak.
89. Ved Bekendtgørelse af 30. August 1917 bestemmes, at Nysted Købstads og Nysted Birks

ordinære Retter fremtidig maa afholdes under eet.

90. Ved Bekendtgørelse af 12. Septbr. 1917 forbydes al Reklamering af Varer, for hvilke der er Maksimalpris, til Ombytning med Varer, for hvilke der ikke er Maksimalpris.
91. Ved to Bekendtgørelser af 11. Septbr. 1917 foretages dels en Ændring i Statstilskudet til uddannede Sygeplejerskers Virken i Hærens Tjeneste under Krigsforhold, og dels Regler for Statskassens Tilskud til Sygeplejesagens Fremme i Almindelighed.
92. Ved Bekendtgørelse af 19. September 1917 ændres de almindelige Grundregler for Indretningen og Ledelsen af anerkendte Opdragelsesanstalter.
93. Ved Bekendtgørelse af 10. Oktober 1917 gives der nærmere Regler for Fjerdingaars Efterindtægten til Tjenestemænds Efterladte.

Der er endvidere i Aaret 1917 udstedt en stor Række Bekendtgørelser, om Sundhedsvedtægter, Bygningsreglementer, Brandforsikringsbestemmelser, Børnehjem, Ændringer i Kreditforeningsbestemmelser, Motorkøretøjer, Indførsel af Pølser og andre tilberedte Kødvarer, Navneforandringer og Sogneomlægninger, som det af Pladshensyn ikke er muligt at gøre nærmere Rede for her.

Statskonsulenternes Indberetninger for Aaret 1917.

VII.

Beretning fra Statskonsulent Anton Christensen.

Som i de foregaaende Aar har det været Maskinprøvevirksomheden og hvad dermed staar i Forbindelse, der har optaget det meste af min Tid. De s a m m e n l i g n e n d e A r b e j d s p r ø v e r har omfattet Undersøgelser vedrørende Frugttræsprojter, Korntørningsapparater, Kartoffeloptagere, Roeskæremaskiner samt Kaste- og Rensemaskiner.

Prøven med F r u g t t r æ s p r ø j t e r blev arrangeret paa Foranledning af De samvirkende danske Haveselskaber og afholdt paa Landbohøjskolen; den suppleredes med en Prøve paa Slangerup Landbrugsskole. Prøven, hvori deltog de forskellige Typer af gangbare Frugttræsprojter, godtgjorde med Tydelighed, at saavel Trykkets Størrelse som Spredersens Form øver stor Indflydelse paa Spredemængde og Fordelingens Regelmæssighed. Resultaterne fra Prøven foreligger i 15. Beretning om Statens Redskabsprøver, der desuden indeholder en systematisk Inddeling samt Beskrivelse af de forskellige Spredapparater.

I Tilknytning til Prøven med Frugttræsprojter blev der foretaget Observationer vedrørende F r e m g a n g s m a a d e n v e d S p r ø j t n i n g a f K a r t o f f e l m a r k e r; Observationerne foretoges for at faa et Skøn over, hvorvidt V i r k n i n g e n a f B o r d e a u x v æ d s k e s p r e d n i n g e r ens, hvad enten den udføres med Haand-

sprøjte eller med Hestkraftsprøjte. Kartoffelavlere fremhæver ofte, at man i Praksis ikke faar saa stor Virkning af Bordeauxvædsken, naar denne spredes med Hestkraftsprøjte som ved Forsøgene, hvor Spredningen foretages med Haandsprøjte. Observationerne, der foretoges paa Kontrolgaarden »Godthaab« ved Skanderborg, viste som Helhed stor Virkning af Bordeauxvædskespredning; Virkningen var gennemgaaende noget større, hvor Vædsken blev spredt med Tornystersprøjte, end hvor Fordelingen foretoges med Hestkraftsprøjte. Saavidt man kunde skønne, beroede Forskellen dog bl. a. paa, at der undertiden forekommer Tilstopninger af Hestkraftsprøjtens Brusere, som ikke øjeblikkelig bemærkes og rettes, hvorved der fremkommer ubehandlede Striber, der tilsammen kan indtage en saadan Størrelse, at det øver kendelig Indflydelse paa Udbyttet.

Heraf følger, at Bordeauxvædsken bør sies omhyggelig; det kan desuden være praktisk at ofre 2 Mand til Sprøjtningen, saa den ene stadig kan paase, at hver Spreader virker, som den skal.

De foreløbige Observationer vedrørende Korn tørringsapparater er afsluttede; Resultaterne foreligger i 16. Beretning. Selv om de foretagne Undersøgelser ikke har klaret alle Spørgsmaal vedrørende Tørringsteknikken, er der dog ved Prøvearbejderne samlet en Del Erfaring, som er nyttigjort i Form af Vejledning ved Anlæg af en Mængde Tørrerier omkring i Landet. Der blev til Tider stillet store Krav til Vejledning, Rejser og Besigtigelser; naar Kravene nogenlunde kunde tilfredsstilles, skyldes det bl. a., at jeg kunde disponere over et lille Beløb til Antagelse af sagkyndig Medhjælp, hvor Forholdene krævede det.

De mange Tørrerier, som er oprettede omkring i Landet, har ikke alene haft stor Betydning ved Tørring af Brødkorn, men de finder desuden Anvendelse ved Tørring af forskellige Frø- og Sædevarer.

Prøven med Kartoffeloptagere er afholdt

dels paa Kontrolgaarden »Godthaab« ved Skanderborg og dels paa Villestrup ved Arden; der valgtes 2 Prøvesteder for at faa Jord af forskellig Beskaffenhed og Kartofler af forskellig Udvikling. I Prøven var repræsenteret de gangbare Typer af Kartoffeloptagere samt en enkelt afvigende Maskine, der dog maatte gaa ud under de forberedende Arbejder. Resultaterne af Prøverne er meddelte i 17. Beretning fra Statens Redskabsudvalg.

Prøverne med R o e s k æ r e m a s k i n e r samt K a s t e- og R e n s e m a s k i n e r foretoges paa Landbohøjskolen og paa Borris Landbrugsskole. Resultaterne er offentliggjorte i 19. Beretning; det fremgaar heraf, at Soldets Hældning og Bevægelsens Art øver betydelig Indflydelse paa Maskinernes Renseevne, og at de tværgaaende Sold arbejder bedre end almindelig antaget.

De høje Brændselspriser gav Anledning til Fremkomsten af Kvasuggere, Ryddekraner m. m., og jeg har ofte været udkaldt for at besigtige disse, her i Landet ret nye Apparater.

Fyring med Kvas o. lign. i Lokomobiler har givet Anledning til Fremkomsten af særlige I n d f y r i n g s a p p a r a t e r, der dog ikke har faaet nævneværdig Udbredelse; større Betydning har forskellige Fyrboks-Indsatser, der tjener til en bedre Udnyttelse af det fyldende Brændsel.

Fyring med let Brændsel medfører Fare for Ildebrande; der blev derfor i Vinteren 1917—18 paabegyndt en Prøve med G n i s t f a n g e r e, som fik stor Tilslutning.

Aarets N y h e d s- og E n k e l t p r ø v e r spænder over mange forskellige Maskingrupper. Resultaterne findes i 14. og 18. Beretning. Der er bl. a. prøvet adskillige Halvrensere og Enkeltrensere, en flerradet Sædradrenser, Kartoffellægger, Kartoffelmarkør, Selvfodringsapparat, Prøvemalkningsvægt, Kartoffelmølle, Briketpresse, Hak-kelsemaskine, Sortertromle, Pletsaaapparat m. m.

Motorplove, der i tidligere Aar har beskæftiget mig meget, staar stille paa Grund af Oliemangel.

Da jeg erfarede, at Hærens tekniske Korps har benyttet Carbidgas til en Tractor, som anvendes ved Kanontransport, blev der søgt Oplysning hos Korpset, der beredvilligt foretog nogle Undersøgelser for at fastsætte Forbruget af Carbid til en bestemt Arbejdsydelse. Da det er samme Tractor, som bruges ved flere Motorplove, og da Byrdens Størrelse var kendt, kunde Sammenligning med Motorpløjning nogenlunde drages. Det viste sig teknisk muligt at drive Tractoren ved Carbidgas, men Udgifterne vil blive saa store, at Anvendelse ved Motorpløjning maa betragtes som udelukket; Arbejdet blev derfor indstillet foreløbig.

I Sommeren 1918 blev jeg Medlem af et af Handelsministeriet nedsat Udvalg vedrørende Landelektricitetsværkernes Reservekraft.

Den almindelige konsultatoriske Virksomhed er gaaet som i de foregaaende Aar. Det har været til Gavn for Virksomheden, at jeg har raadet over en Medhjælpssum, saa det har været muligt at antage fagkyndig Hjælp, hvor det var nødvendigt for at bringe hurtig Vejledning paa Stedet.

Foruden Udarbejdelsen af Prøveberetninger har jeg affattet en Del Oversigter og Artikler til Fagblade, Tidsskrifter, Aarbøger, Leksikaer m. m.

Mindre Meddelelser.

Statskonsulent J. Jensen, der er 73 Aar gl., har søgt sin Afsked til 1. April n. A. Han ansattes i 1886 som Landhusholdningselskabet's Konsulent og den 1. April 1889 som Statskonsulent.

Forøgelse af det opdyrkede Areal i Bretland. I Følge en af »the Director General of Foot Production« afgiven Beretning viser det sig, at de hidtil indvundne Resultater af den britiske Regerings Bestræbelser for at fremme Produktionen af Fødemidler i det Forenede Kongerige, i Henhold til en Optælling, der fandt Sted den 27. April d. A., er følgende. Siden 1916 er der sket følgende Forøgelse i det opdyrkede Areal i det Forenede Kongerige:

Hvede.... 39 pCt.	Rug, Blandsæd og Bælgfrugt.... 69 pCt.
Byg..... 11 —	Kartofler..... 50 —
Havre .... 35 —	

Det udtales i Beretningen, at forudsat Høsten ikke bliver under Gennemsnit, er der Grund til at antage, at Bretlands Høst i 1918 vil kunne levere Forsyninger af Brødstoffer, der er tilstrækkelige for Landets Forbrug i 40 Uger.

Den indenlandske Produktion af Margarine var i de sidste 4 Aar følgende:

1914..... 43.6 Mill. kg	1916..... 56.5 Mill. kg
1915.... 52.8 — —	1917..... 33.2 — —

Samtidig var Indførselen af Margarine følgende:

1914..... 1.8 Mill. kg	1916..... 2.1 Mill. kg
1915..... 2.3 — —	1917..... 0.1 — —

Kornhøsten i Frankrig 1917. Landbrugsministeriet har opgivet det avlede Kvantum Hvede til 39 Millioner Quintaler, hvilket vistnok er det laveste Tal i de sidste 45 Aar.

Avlen af Rug og Byg har ligeledes været meget mindre end sædvanlig, alt af de samme Grunde: Formindskelse af de besaaede Arealer, samt for megen Nedbør i Maanederne April, Maj og Juni.

Der kan ikke berettes meget om disse Kornsorter, idet det er Regeringen, som kontrollerer alle Forretninger i Hvede, Rug og Mel.

Hvad Majs, Byg og Havre angaar, har Forretninger heri været næsten uigennemførlige af Hensyn til Takseringen, idet Jordbrugere ikke har villet sælge til de fastsatte Takster, med mindre deres Beholdninger blev rekvisionerede af Myndighederne, dette har paa de vigtigste Produktionssteder fundet Sted for Havrens Vedkommende.

Det antages, at Høsten af Hvede har været noget større end det officielt opgivne Tal, idet der er en overvejende Sandsynlighed for, at de af Landbrugerne Myndighederne opgivne Tal er noget mindre end den virkelide Høst.

Den næste Høst i August burde blive god, idet Saaningerne er forøgede, ligesom den herskende Temperatur er meget gunstig.

Der er nu taget Bestemmelse om, at Regeringen skal overtage Ledelsen af al Handel med Korn, Kontrol med Møllerne samt med Fordelingen af Mel til Bagerierne. Desuden er der nu indført Brødkort.

(Efter »Meddelelser fra Udenrigsministeriet«, Hefte VIII, 1918.)

Til

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs
Medlemmer.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab blev stiftet den 29. Januar 1769, og til Januar n. A. kan Selskabet altsaa fejre sit halvandet Hundred Aars Jubilæum. Selskabet er den ældste blandt de Foreninger, der i Danmark virker til Fremme af økonomiske Formaal. Straks ved sin Stiftelse fik Selskabet ved højtstaaende og fremragende Mænds Bestræbelser en betydningsfuld Stilling og et stort Virkefelt, og har der end i de forløbne 150 Aar været Tider, i hvilke Selskabet ligesom hvilte sig ud og samlede friske Kræfter, kan det dog med fuld Føje siges, at ingen anden Institution eller Forening, endsige nogen Enkeltmand, har haft den Betydning for dansk Landbrug som Selskabet.

Vel udføres der nu af yngre Landbrugsorganisationer et stort og nyttigt Arbejde for dansk Landbrug, men det vil dog være af megen Betydning, at Landhusholdningsselskabets Gerning vedblivende kan røgtes i mindst samme Omfang som hidtil og efter de gode Traditioner, der i 150 Aar har staaet deres Prøve. Dertil kommer, at der er Op-gaver, Selskabet varetager, som vanskeligt vil kunne overtages af andre Sammenslutninger.

Men skal dette finde Sted, vil det være nødvendigt, at Selskabet ikke hindres i sin Virksomhed af pekuniære

Vanskeligheder, og det vil derfor være af stor Betydning for det, at det i disse Aar, da det hele Prisniveau er blevet saa højt, som ingen tidligere drømte om, kan se sine Indtægter forøgede. Den naturligste Maade, dette kan finde Sted paa, er ved at virke for en forøget Tilgang af Medlemmer til Selskabet. Sikkert findes der rundt om i Landet et stort Antal Ejendomsbesiddere, Forpagtere, Landbrugslærere, Konsulenter o. a., som vil finde sig foranlediget til at indtræde i Selskabet, naar deres Opmærksomhed henledes derpaa, og da Selskabets nuværende Medlemmer synes at være kaldede til, med Selskabets i dets Aarsberetning offentliggjorte Medlemsliste til Udgangspunkt, at rette en saadan Henvendelse til de Mænd og Kvinder i deres Kreds, der kan ventes at ville tage denne til Følge, tillader Selskabets Præsidium og Bestyrelsesraad sig herved at rette en Opfordring til dets Medlemmer at virke for Tilgang til Selskabet.

Enhver Mand og Kvinde kan optages som Medlem. Medlemsbidraget er 20 Kr. om Aaret, hvori er indbefattet Betalingen for de af Selskabet udgivne Bøger — blandt disse Selskabets Historie, for saa vidt Oplaget strækker til — og Aarsberetninger samt »Tidsskrift for Landøkonomi«. Ethvert Medlem faar endvidere gratis tilsendt »Tidsskrift for Landbrugets Planteavl«.

*Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs
Præsidium og Bestyrelseraad.*